

Küüditamise ohvrite meenutamine ja nende mälestamine.

Inimsusevastased kuriteod ei aegu kunagi. Käesoleval suvel möödub 65 aastat eesti rahva vastu toimepandud genotsiidikuriteost, mille käigus 14. juuni ööl ja varahommikul arreteeriti ja viidi veoautodel, relvastatud püssimeeste valvel raudteejaamadesse ligi 10,000 meest, naist ja last. Jaamades ootasid ees trellitud akendega looma-vagunid. Mehed lahutati naistest ja lastest, paigutati eraldi vagunitesse ja liideti rongidega millede lõpp-sihiks olid Põhja-Uurali vangilaagrid. Nende meeste saatus oli masendav. Sealt päasesid eluga ainult vähesed, mahalaskmise läbi hukati peaaegu kõik.

Naised ja lapsed saadeti teekonnale Siberi suunas tingimustes, mis ületasid igasugused inimlik-kuse piirid. Umbes kuu aega kestnud kannatusrikast teekonda saatis janu ja nälg, arstiabi puudus täielikult. Paljud, eriti lapsed, surid tapiteekonnal Siberi sügavuses asuvatesse küladesse. Need külad olid ise sõja-aastail elu ja surma piiril, seetõttu ootas ka paljusid Eestist küüditatuid, esijoones vanureid ja lapsi, kurnatuse ja nälja tagajärjel peatne surm.

Umbes nädal pärast küüditamise läbiviimist Balti riikides, kirjutas kompartei häälekandja "Pravda", et "vabatahtlikud ümberasujad Balti riikidest on suure rõõmuga asunud teele uuele kodumaale, et seal endale laheda maid elamisvõimalusi leida ....".

Tomski oblasti asumisele saadetud Hilda Orn (39), kes koos tütre Heljoga (17) 16 pikka ränkrasket aastat Siberis üle elas, tegi salaja märkmeid läbielatud kannatusteest. Tütar Heljo, täites oma ema ammust salasoovi, avaldas need mälestused 2000. aastal raamatuna "Ka see oli elu." Raamatu keskosa lehekülgedel leidub lause: "...endised ilusad, noored ja tugevad naised olid jõudnud raugaikka, kõndisid tööle ja töölt koju väsinult, kõhnad nagu varjud. Juba oli ka nii nõrgaks jäänuid, keda enam tööle ei aetudki, nad ootasid surma, või õigemini oodati, et nad varsti surevad ...".

See lootusetuna tunduv avaldus toob lugejate silmade ette pildi kirjeldamatutest piinadest – taevani kisendavast ülekohtust eesti ja teiste balti rahvaste vastu. Keegi ei saa seda raamatut, ega mitmeid teisi süngeid mälestusraamatuid, mis kirjeldavad eestlaste surmateekonda troostitusse Siberisse, kuivade silmadega lugeda.

President Lennart Meri avaldus

President Lennart Meri austas 1991. aastal küüditamate ja kommunistliku hirmuvalitsuse ohvreid Murtud Rukkilille märgi rindakinnitamisega veel elusolevaile võõra vägivalla ohvritele. Ringreis, märkide rindakinnitamiseks, läbis kõik maakonnad. President andis isiklikult välja 6660 sümboolset, rukkilille kujutusega märki, kätles köigiga ja vestles paljudega. Nendele, kes ei saanud isiklikult märki vastu võtma tulla, anti hiljem välja veel üle 3000 märgi.

Ettepanek massküüditamise ohvrite austamiseks mälestuspostmargi väljaandmisega.

Ühenduses moodustega massküüditamise ohvrite mälestamiseks avaldas Cleveland-Ohio Koguduse teatelehe "Sõnumid" toimetaja Andreas Ants Traks hiljuti omapoolseid ettepanekuid, kaastööd kui ka pettumust antud küsimuses mainitud teatelehe veergudel. Nimelt tegi rahvuslikult meelesstatud ja agar Andreas Ants Traks 8. mail 2002 a. A/S Eesti Postile kirjaliku ettepaneku mälestuspostmargi väljaandmiseks Nõukogude võimu poolt läbivitud massküüditamiste ohvrite mälestamiseks.

Esialgselt leidis ettepanek "põhimõttelist toetamist" kuid vaatamata tema mitmekordsele meelde-letusele vastati, et küsimust on korduvalt Eesti Posti emissioonikomisjonis arutatud ja "sellega arvestatakse tulevikus." 2003 aasta suvel kohtus Traks Eestis isiklikult ühe emissioonikomisjoni liikme. Selgus, et ettepanekut oli uesti kaalutud kuid vihjetel, et "tuleb vaadata tulevikule, mitte minevikule ..., see mark ei kujuneks populaarseks..., vast siduda seda mälestuspäevaga 2009 ...", lükati otsuse tegemine uesti edasi. Tema mitmele kirjale saabus lõpuks 16. veebruaril 2005 vabandus vastuse viivituse eest ja kinnitus: "...Kahjuks peame tõdema, et 2005. ja 2006. a. plaani Teie ettepanek ei jõudnud, Kinnitame, et 2007. aasta plaanide arutamisel käsitleb emissioonikomisjon veelkordsest Teie ettepanekut. ...".

20. veebr. 2005 saatis ta veelkord pikema kirja emissioonikomisjoni liikmete südametunnistusele koputamiseks ning 8. aprillil esitas ta emissioonikomitee juhataja (hr. Aare-Laidar Laos) soovil oma visiooni mälestuspostmargi nägemusest. See koosneks margiplokist mille serval oleks kujutatud trellitud

akendega pikk kaubarong, keskel asuksid kaks marki, ühel kuupäev 14. juuni 1941, teisel 25. märts 1949. Ta lisas näitena, et margid võiksid kujutada sülelast kätel hoidva leinava ema motiivi.

10. juunil 2005 saabus vastus mis valmistas talle väga suure nördimuse. "Kaalunud taas kõiki aspekte antud postmargi 2006. aastaplaani võtmiseks, lõppkokkuvõttes ei toetatud seda. Eelnimetatud aastal täitub traagilisest sündmusest 65 aastat. Aastal 2011 möödub 70 aastat ning siis võiks tulla kõne alla antud ettepanek postmargi emiteerimiseks"

Vastus oli ebaselge, puudus eitava otsuse põhjus ja alus. Siiski polnud kuigi raske välja lugeda, et kuigi mõnele kirjale saabus vedi osavõtlikumal toonil kirjutatud vastus, ei olnud sõnadel sügavamat sisu kui emissioonikomisjonile juba tülikaks ja eba-meeldivaks küsimuseks kujunenud ettepaneku järjekordne edasilükkamine. Loodeti, ehk kaob see idee mõtttest ja kustub mälust.

Kas on midagi küünilisemat kui mõte, et ettepanud mälestusmargi emiteerimine võiks kõne alla tulla 2011 aastal. Kui palju on viie aasta pärast elus veel neid, kes 1941. aastal täisealistena Siberisse küüditati ? On kurb möelda, et A/S Eesti Post, eriti emissioonikomisjoni liikmed, eestlased oma rahva hulgast, pole ilmselt mitte ükski unustanud Eesti riigi ja rahva vastu sooritatud kuritegusid, vaid ühinevad nendega, kes soovivad Eesti traagilise lähisajaloo meenutamist prügikasti heita. Vaatamata, et Eesti on iseseisev riik, ei käitu see küll sellisena. Punase võimu aegse koolituse ja kasvatuse järelmõjud valitsevad nii Kadriorus kui ka suure osa rahva hinges.

Selle järele, kui 25. jaanuaril 2006, Euroopa Nõukogu Parlamentaarne Assamblee kutsus rahvusvahelisi riiklike ühiskondi üles mälestama kommunismi ohvreid, saatis Traks viimase kirja (9. veebruar 2006) A/S Eesti Postile sellele üleskutsele tähelepanu pööramiseks. See kiri (nr.16) pole seni isegi vastust väärinud.

President Lennart Meri kuulutas 14. juunil 2001 välja koolinoorte kirjaliku võistlustöö mälestuste kogumiseks perekondade ja kõikide nende mälestuseks keda viidi vägivaldselt, püssitääkide vahel Eestist külmale maale. Ta küsis: "Kas me oskame neid mälestada ?" Miks ei võiks mälestuspostmark olla üheks kohaseks vastuseks tema küsimusele.

Nagu Andreas Ants Traks märgib pole tema nägemus ettepanud mälestusmargist kustunud, kuid vaavalt näeb ise kunagi seda postmarki ümbri-

kul mis meenutaks kõikidele ülekokut, hävingut ja surma mis sai osaks kümnetele tuhandetele. Ta loodab, et lugejate hulgas on neid, kes võtavad käte ja saadavad ettepanekut toetava kirja A/S Eesti Postile Tallinnas.

Portlandi teatelehe toimetaja soovitus

Ühinedes ja toetades oma kolleegi, Andreas Ants Traks'i ettepanekut mälestuspostmargi väljandmiseks Eestis küüditamiste ohvrite mälestamiseks ja austamiseks, ma pöördun siinkohal üleskutsega Portlandi, resp. Oregoni eesti ühiskonna liikmete ja organisatsioonide poole mainitud ettevõtte toetamiseks. Loodan sealjuures nii Portlandi Eesti Seltsi ja EELK Portlandi Koguduse kaasabile asjahuviliste registreerimiseks ja vastava toetuskirja saatmiseks A/S Eesti Postile Tallinnas, Eestis.

Kindlasti väärib mainitud idee läbiviimine ka meie kesksete, ülemaaliste organisatsioonide tähelepanu ja aktiivset kaasabi.

Järelpärimiseks ja informatsiooniks pöörduda Portlandi teatelehe toimetaja, Helmuth Kalmann'i poole: 8159 S.W. 85th Avenue, Portland, OR 97223-6904. Tel.: 503-244-9083.

Helmuth Kalmann.

Üht julma ööd meenutades

*Me kodumaa, me muremaa !
Su suve sumevaiksest ööst
veel kuuldub ohkeid, summutatud nuttu,
kus haarav hirmusööst
on könelemas valulevat juttu
su laste jalge ette määrat rängast teest.*

*Veel kaikub õhus imikute hädakisa,
kes unevoidust julmil kätel kisti.
Ei kustu vanemate hinge tummund karje ....
Ei suuda janu, nälga kustutada veerev pisar,
ei julmus, toorus kodutule anda varju.*

*Me kodumaa, me muremaa !
Karm ahastuse udu looritand su palge,
lein musta pilvena on varjutamas sinu pinda.
Kuid lootus vabadusele on loitev, helge,
kui nõuaks see ka viimset ohvrihinda.*

*Veel Suure Looja valgus helendab su üle,
su laste palve leegitsevalt põleb.
Kõikvõimas läidab pimedusse tule,
kord sellest vabaduse võimas leek
su karges põjhataevas töuseb.
Me kodumaa, me lootusmaa !*

Lilli-Anne Parlo.

TEGEVUSKROONIKAT

Emadepäeva tähistamine

Portlandi eestlaspere austas oma emasid pühapäeval, 7. mail 2006 piduliku emadepäeva jumalateenistusega, milline oli ühtlasi ühendatud emade austamise kokkutulekuna. Kiriku eesruumis kinnitati laste poolt emadele rinda mitmevervilised lillekimbud

Emadepäeva jumalateenistusel teenis abipraost Hendrik Laur ja diakon Kalle Merilo. Orelisaade oli Helle Baker'ilt. Seitsme liikmeline kandle ansambel Liina Teose juhatusest väljendasid oma tänu emadele mitme südamliku kandlepalaga, teenides osavõtjate tugeva aplausi. Armas austusavaluds emadele olid nendele laululehtedel pühendatud ühislaulud.

Jumalateenistusele järgnes kohvilaud kõrvalruumis naistoimkonna korraldusel, pakkudes hea võimaluse omavaheliseks jutlemiseks.

Eestlaste arvukas osavõtt Läti Maja ümbruse puhastamisest

Laupäeval, 13. mail 2006 a. korraldatud Läti Maja ümbruse puhastamise talgust võttis lätlaste kõrval osa ka 25 liikmeline eestlaste esindus. Töö algas kella 9 paiku hommikul ja päeva jooksul puhastati mitme aakriline põõsaste ja puudega kaetud maa-ala silmatorkavast umbrohust ja prahist, lõigati liigseid puuoksi kui ka mõned puud, pügati põõsaid ja kaeti maapind paksu saepuru kattega. Puhastatud prahi, puuokste ja puutükkidega täideti suur container.

Lätlastist perenaised olid valmistanud igati maitsva lõunaeine. Eestlastist osavõtjad olid enamikus noorema põlvkonna liikmed. Neile lisandus umbes 4 eestlastega liitunud ameeriklastist rahvatantsijat.

Võrkpalli huvilised

on näidanud head aktiivsust osavõtuga kolmapäeva öhtustest pallimängu harjutustest Metzgeri kooli uhiuues võimlas. Tavaliselt võtab sellest ettevõttest osa ligi tosin noort, keskealist ja veidi vanemat aastakäiku, kellede hulgas leidub mõningaid üle 80 aastaseid veteraane. Osavõtjad on tänulikud, et Portlandi Eesti Selts on senini tasunud võimla üüri.

Võrkpalli harrastamise kohalik koordinaator, Toomas Palm, kutsub ülesse eriti noori asjahuviilisi osa võtma sellest lõbusast sportlikust üritusest. Harjutused toimuvad kolmapäeval, kell 7:00-8:30 öhtul, 10350 SW Lincoln St. (Wash. Squari lähedal).

Palju õnne sünnipäevalastele !

Ira Sepp tähistas oma 90. sünnipäeva 13. mail 2006 a. suurearvulise perekonna liikmete ja söprade osavõtul Monarch Hotelli restoranis. Pildil juubilar on ümbritud oma lastest, kes teda õnnitlevad selle tähta sündmuse puhul. Koos Ira'ga (ees) Tiina, Toivo ja Tönu.

Erik Maurer tähistas oma 18. sünnipäeva perekondlikus öhkkonnas 14. mail 2006, andes sel puhul kõlava muusikalise ettekande koos mõne söbraga. Pildil Erik'u ema Helve õnnitlemas oma suureks kasvanud poega.

Genotsiidist Saaremaal 1345 a.

Päeval enne jaagupipäeva, 24. juulil 1343a. algas Jüriöö ülestöös Saaremaal.

Saarlased saavutasid otsustava võidu sakslaste üle Pöide linnuses, vallutajad kas tapeti, aeti maalt välja või põgenesid ise. Saaremaa oli jälle vaba.

Kuid kahjuks see vabadus ei kestnud kaua. Talvel 1344, kui meri oli külmunud, tungis suur orduvägi maale. Kõigepealt rööviti ja pöletati, siis asuti ründama saarlaste linnust, mis asus Karjas Purtsa küla juures Pamma metsas ja mis on sündmuse tagajärjel saanud endale nimetuse **KOOLJAMÄED**.

Laskem aga kõnelda kaasaegsel, Marburgi Wigandi kirjeldusel lahingu kohta: "Saarlased aga tegid endi ümber sügavas soos suure kaitsetara, millel oli 3 kahepoolega värvat; sinna sisse ehitasid nad enda kaitsmiseks tugeva kindluse kakkuseatud puudest, mida ei saanud ära võtta ei tule ega nooltega. Pidanud nõu, saatis aga meister käsknikke, jne. vallutama kaht värvat, hommikust kuni ööni. Ise aga tungis ta väevõimuga läbi kaitsetarade, kus tapeti 2000 inimest ja tarad pöletati. See toimus päeval enne vastlapäeva (15. veebruaril) hommikust kuni öhtuni. Nimelt enne seda olid saarlased valinud oma soost kuninga, nimega Wesse, kes sealsamas vangi võeti ja kõvasti kinniseotuna küünarnukke pidi üles poodi; ka kristlastest tapeti kaitsetarade ees 500." (S. Vahtre, Jüriöö, 1980, lk. 50)

Ka see veresaun ei lõpetanud saarlaste vastupanu. Ordumeister kartis saarlaste uut kättemaksu ja lahkus samal talvel veel üle jää Saaremaalt ning paljud röövrüütlid leidsid külma ja märja haua saarlaste rünnaku tagajärjel. Kuid järgmisel talvel võttis ordu jälle ette uue rünnaku, kuid pöördugem veel kord krooniku, seekord Balthasar Russovi poole: "Seejärel liikus Burchard von Dreileben, Liivimaa meister, talveajal Saaremaale, karistama mässulisi talupoegi, kes foogti koos kogu konvendiga Pöidel ja kõik saksalased sealsamas olid ära tapnud ja asus oma sõjaväega Karjas laagrisse, kus ta tervelt kaheksa päeva paigal oli ja tema sõjavägi rüüstas Saaremaa risti ja rästi ning lõi maha umbes 9000 inimest, noori ja vanu. Saarlased aga palusid siis armu, mille nad said rasketel tingimustel. See sündis aastal 1345." (Liivimaa noorem riimkroonika, 1960, lk. 127).

Eelnimetatud sündmustega lõppes 661 aastat tagasi mitte ainult saarlaste muistne vabadusvõitlus, vaid ka kõikide eestlaste vabadusvõitlus ja algas ligi kuussada aastat kestnud elu võõrvõimude alluvuses.

Jüriöö ülestöusu mahasurumisel pandi eestlaste tapmissega toime **suurim genotsiidi akt** kogu rahvuse suhtes, mis on ajaloo väitel üldse aset leidnud. "Eesti talurahva ajaloo" (lk. 143) andmetel oli Saaremaal sel ajal 3000 adramaad, igal adramaal elas 8-9 hinge, järelkult ei saanud olla elanike arv üle 27,000, seega tapeti 8 päevaga iga kolmas saarlane (mõningatel andmetel rohkem). Me ei saa unustada samasuguseid tapmisi ja rüüstamisi Harjumaal, Läänemaal ja mujal. Milline on tulemus, mis niisugustest muinasajal toime pandud genotsiidiaktidest ulatub tänapäeva?

Milleks seda köike meelde tuletada?

Aga sellepärast, et on juba hakatud unustama ja räägitakse ka juba Vabadussõja unustamisest. Aga miks mitte unustada? Sest rahvas, kellel puudub minevik (see tähendab, et on mälust kadunud), elab tulevikuta, teda ei ole varsti enam. Me oleme pidavalt selle pärast mures, otsime oma juuri, püüame leida oma identiteeti ja jumal teab mida veel, kuid see kõik on olemas, seda ei tohi lihtsalt ära unustada

Muistse vabadusvõtluse teemat käsitleti rohkesti ärkamisajal, eriti aga nn. esimese Eesti Vabariigi ajal ja sellel oli oluline tähtsus rahva vaimse tervise parandamisel selle termini **intellektuaalses** mõistes, millega praegu on palju muresid. Uuriti ajalugu, kirjutati romaanide, loodi kunstiteoseid, muusikat jne.

Saaremaa "**Kooljamäed**" omavad tähtsa osa muistsest ajaloost. See koht on leidnud äramärkimist paljudes ajaloolistes uurimustes, entsüklopeediates ja kirjanduses. Kohapeal tegutseva Pamma külaseltsi ja Leisi vallavolikogu liikmed loodavad tulevikus püstitada sinna esivanemate mälestuseks mingi mälestusmonumendi ja korraldada vabaõhu etendusi.

Sulev Raudsepp "Oma Saar"

*Ons siin kuskil jalatäis maad
või peotäis sõmerat liiva,
millesse pole murendunud,
rahus või tapluses kiivas,
esiisade põrm?*

*Mulda ja kruusa on seganud
esiema sõrm,
mure ja rõõmu silmavett
on siin olnud rohkem kui
järvedes vett.
Kogugem koju,
Eestimaa lapsed!*

Henrik Visnapuu.

- May 9 protestors call for removing Bronze Soldier statue.** A carpet of red carnations was laid at the feet of Tallinn's Bronze Soldier monument as thousands of Russian-Estonians commemorated May 9, the anniversary of the end of WW II. Only meters away, a small group of Estonians shouted in protest, demanding that the statue, as a symbol of the Baltic state's Soviet occupation, be removed.

"Estonian people should not forget that this soldier occupied our country and deported our families," said protest leader and Pro Patria Union member Jüri Bohm.

Prime Minister Andrus Ansip said the statue had become an issue that bitterly divided the community. "The end of the second World War did not end of occupation," Ansip said during a press conference on May 9. "One occupation was replaced by another. (But) the Bronze Soldier has one significant meaning. It signifies somebody's grave. This is the reason it has not been removed."

- Estonia foregoes excise tax.** Estonian ministers last week decided to postpone a planned rise in the excise tax in order not to fuel inflation and keep hopes alive for a possible introduction of the euro in the beginning of 2008.

The rise in the excise tax on alcohol and tobacco will be postponed from July 1 this year to Jan 1, 2008, and excise on fiscally marked fuel from Jan. 1, 2007 to Jan. 1, 2008.

- Finnish – Estonian trade unions shake hands.** Spurred by the opening of the Finnish labor market to new EU member countries as of this May, Estonian and Finnish trade union confederations signed a cooperation agreement in Tallinn. EAKL, the Confederation of Estonian TradeUnions, said that the agreement would help EAKL intensify contacts both parties' common interests.

- Tallinn puts on a poker face.** In the past year, a new poker fad has reached global proportions. The Baltic Open Championship, whose finals will be played in Tallinn, is just part of the trend.

- Tüür, Estonia's modern Bach.** Erkk-Sven Tüür is Estonia's second most famous composer. At 46, he's a good deal younger than the country's most famous composer, Arvo Pärt, the father of "holy minimalism." Born in 1935, Pärt's influences are centered on Russian classical and Orthodox church music. Tüür has written spiritual pieces as well, but he is very much a product of his genera-

tion, which apparently had a little more freedom to enjoy a thousand influences thanks to its late placement in musical history.

In his house in Hiiumaa Island, he absorbed his father's record collection of Bach, Mozart and Beethoven. Then there was the church. "It's very weird, but my parents were very sincerely religious people. Almost every Estonian had some relatives in the West, so some American gospel choirs and bands (Mahalia Jackson, The Imperials) reached our house."

Later, as teenage student in Tallinn, he was introduced by some older friends to the best progressive rock, like King Crimson, Yes and Genesis. He started composing music in the late '70s. In 1979 , he and a few friends formed In Spe, a tremendously popular rock band in 1980s Estonia.

- Nearly one-third of Estonia's native Russian-speaking population cannot understand national language,** according to a new survey commissioned by the Estonian Migration Foundation. The survey of non-ethnic Estonians found only 19 percent were fluent in the language, while just over 30 percent could communicate and understand Estonian. Only 2 percent of Russian residents said they could fluently converse in Estonian, while 34 reported no comprehension. Non-ethnic Estonians said they believed learning the language was important in order to get a promotion or find a better job, while others believed it was necessary to participate in society. The survey interviewed 980 people aged 18 to 74.

- Victims' families demand fresh investigation into ferry disaster.** Families of the victims of the 1994 Estonia ferry disaster have demanded the wreck be made available for a fresh investigation despite an agreement not to disturb the underwater burial site. Despite several investigations, both by governments and private groups, questions still remain about the cause of the disaster, for which no-one has been held accountable.

Anders Bjorkman, maritime engineer and author of four books on the topic, labeled the original report a "whitewash." "The victims have not been told the truth. New information has come up that must be investigated," said Bjorkman, an outspoken critic of the investigation process.

Further questions will be raised in September when Estonian state prosecutor Margus Kurm is due to release his final report on the sinking. In 1995, Kurm released a damning preliminary report, which criticised the veracity of the original investigation.

CALENDAR OF COMING EVENTS

27. April 2006	Portland folkdancers perform at Holladay Park Plaza	7:15 p.m.
7. May	Estonian Luth. Church, Mother's Day Worship Servicw with performances	11:00 a.m.
7. May	Kannel ensemble with 7 players performs in church on Mother's Day celebr.	12:00 a.m.
24. May	Volleyball practice at Metzger School gymnasium	7:00 p.m.
29. May	Portland folkdancers perform at "Folklife Festival" in Seattle	1:00 p.m.
31. May	Volleyball practice at Metzger School gymnasium	7:00 p.m.
3. June	PES Movie Night "Names on Marble" . Crescent Hill Club House, Raleigh Hills	7:00 p.m.
4. June	Estonian Luth. Church Worship Service & Sunday School at the Latvian Church	11:00 a.m.
4. June	Folkdance practice at Latvian Center. All dancers.	5:45 p.m.
7. June	Volleyball practice at Metzger School gymnasium	7:00 p.m.
11. June	Folkdance practice at Latvian Center. All dancers.	5:45 p.m.
17. June	Portland folkdancers perform at "Midsummer Festival" in Astoria	2:30 p.m.
24. June	Portland folkdancers perform at "Midsummer Festival" (German Cultural Ctr.)	2:30 p.m.
2. July	Estonian Luth. Church Worship Service & Sunday School at the Latvian Church	11:00 a.m.
6. August	Oregon Estonian Summer Picnic at Jenkins Estate Park, Camp Riverdale	11:00 a.m.

"PORTLANDI SÖNUMID" is the Newsletter of the Estonian Society of Portland.

Editor: Helmuth Kalmann • 8159 S.W. 85th Ave. • Portland, OR 97223-6904 • Tel.: 503-244-9083

ESP President: Paul Narits • 5885 S.E. Eastbrook Dr. • Milwaukie, OR 97222 • Tel.: 503-654-0889

NOTE: Please notify the editor of any address changes.

PILDIGALERII TALLINNA VANALINNAST

Viru Värv
Viru Gate

Raekoda
Town Hall

Oleviste Kirik
St. Olaus' Church